

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 498. Qualiter pœnæ morte rei, præscriptione & aggratiatione Principis tollantur & mitigentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

Quest. 498. Qualiter pœna morte rei, præscriptione & aggratiatione Principis tollantur vel mitigentur?

1. Resp. ad primum: Regulariter tolluntur morte rei; quia morte ejus extinguuntur delicta. l. 6. ff. de publ. judic. l. 3. §. fin. & l. 9. ff. de accus. l. 10. ff. ad S. C. Turp. l. 20. ff. h. r. nihilominus tamen pœnæ quandoque non solum ab hæredibus exiguntur, bonæque defuncti fisco vindicantur, sed etiam ob nimiam atrocitatem criminis, v. g. perduellionis, latrocinii, veneficii, sui ipsius interemptionis in cadavera animadveriti solet, juxta dicta paulò supra.

2. Resp. ad secundum: Crimina quò ad lencdas pœnas tolluntur regulariter præscriptione 20. annorum, juxta l. 12. C. ad Leg. Cornel. de falsis; est tamen hæc præscriptio pœnarum imponendarum non verò impositarum, i. a ut damnatus nequidem præscriptione 50. annorum setueri possit. Lauterb. h. r. §. 28. præscriptionem quoque pœnarum imponendarum impediri reorum fugâ & absentia, apud eundem tradit Carpz. l. c. q. 141. n. 55. & 56. uti & n. 84. quod reus confitens sponte crimen jure naturali prohibitorum, etiam præscriptione impletâ, si de corpore delicti constat, in aliquam pœnam mitiorem damnari possit. Item ubi jus divinum ex causa universali certam pœnam determinavit, ita ut nec Princeps facultatem aggratiandi habeat, ibi ponere præscriptioni terminum non est integrum, v. g. in crimine Assassini, Sodomia &c. Lauterb. cit. §. 28. in fin. citans Dn. Granz. defens. inquisit. c. 8. m. 1. num. 15. vide de his plura ad tit. de præscript.

3. Resp. ad tertium: Facienda aggratiatio (aliàs etiam dicta indulgentia, cor. r. C. de sent. pass. & rest. remissio pœnæ & impunitas facinoris perpetrati, l. 5. ff. h. r.) est, quâ reis convictis & confessis pœna criminalis promerita ex gratia remittitur; de jure civili competit soli Imperatori & Principibus, penes quos summa in republica potestas. l. 4. l. 9. §. 11. l. 27. pr. ff. h. r. Hodieque in Imperio omnibus, qui superioritate territoriali gaudent; cum enim hæc gratia non nisi per privilegia fieri queat ejus solius, qui jus (intellige supremum) in territorio obtinet. l. 1. C. de ll. recess. Imp. de Anno 1526. §. 6. & 8. Limn. de J. P. Tom. 1. l. 4. c. 8. n. 268. Carpz. l. c. q. 150. n. 14. Aggratiandi jure & potestate gaudentes, eam indistinctè exercere non possunt, sed summopere solliciti esse debent, ne omnibus promiscuè & sapius in hujusmodi gratia concedenda sine sufficiente ratione sint proclives, sicque ex gratia fiat injustitia; cum etiam summi Principes legibus divinis & naturæ, omnibus à Deo ex æquo præscriptis constriuantur. Unde in delictis, quorum turpitudò specialiter contra

naturam est, & quibus proinde ex causa perpetua & universali à Deo supremo legislatore mortis supplicium determinatum est, v. g. Genes. 9. v. 5. Exod. 21. v. 12. Levit. 20. v. 15. Num. 35. v. 31. 1. Reg. 20. v. 24. Supremos Principes potestate aggratiandi destitutos, passim tradunt A. A. atque ita jus aggratiandi exercetur circa pœnas jure humano statutas. Sed & cum magna circumspectione, nec non sine legitima causa, qualis esse potest numerus liberorum, l. 7. §. 3. ff. de bon. damnat. delinquentium multitudo, confessio spontanea, l. 5. §. 1. ad Leg. Jul. majest. revelatio sociorum & conjurationis &c. qui obtentâ gratiâ de novo delinquit, in ipsum etiam ratione præteritorum animadveriti posse, & quandoque etiam hæc clausulam adjungi solere, ut tunc concessâ gratiâ privatus esse debeat, tradit Stryck. de abolit. princ. c. 5. à n. 140. uti etiam gratiam concessam perimit subrepto ob falsitatem precum & suppressionem quarundam qualitatum. Lauterb. §. 31. cum Theod. c. 10. Aphor. 7. num. 28. De cætero effectus aggratiationis est, quòd reus liberetur pœnâ publicâ; cum enim gratia sic strictè intelligatur, aggratiatio non extendit se ad restitutionem bonorum confiscatorum pristinorumque jurium, neque infamiam criminis tollit, l. 3. C. de gen. abolit. l. 2. 6. & 7. C. de Sent. pass. nisi Princeps expressè velit reum plenariè absolvi, in integrum restituendo. l. 1. & l. 3. C. de Sent. pass. l. 10. C. de gen. abolit. Neque extendenda aggratiatio ad interesse partis, cui eâ non obstante satisfaciendum, uti nec ad non refarcienda damna ex crimine illata alteri, l. 25. ff. l. 9. C. ad Leg. Cornel. de Sicar.

4. Resp. ad quartum: Mitigatio pœnæ, quæ in hoc differt ab aggratiatione, quòd per eam ex parte tantum remittatur pœna, fit quoque à Principe ob causas, V. G. ob merita, dignitatem, antecedentem vitæ integritatem &c. vel à lege ob eruditionem & artificium insigne l. 31. ff. h. r. ob ætatem tenellam, l. 16. §. 3. ff. h. r. l. 108. ff. de reg. jur. vel ingravescentem ætatem, l. 38. §. 4. & 7. ff. ad Leg. Jul. de adult. l. 3. §. 7. ff. ad S. C. Syllan. ob sexum, Hahn ad Wesenb. h. r. n. 10. ob diuturnam incarcerationem. Vel à Judice, si justitia remissionem urgeat; Judicis enim aliàs non est clementiam contra legem exercere inconsulto Principe, quare probè discernendi sunt casus justitiæ & clementiæ, quos magno numero collectos vide apud Tiraq. de pœn. temper. Farin. de pœn. remut. Carpz. pr. crim. q. 143. usque ad q. 150. causam verò mitigationis Judex in sententia adscribere debet, l. 6. ff. de appel. recip. l. 38. §. 6. ff. ad Leg. Jul. de adult. Carpz. q. 142. n. 55. Saltem in genere dicendo: justis de causis non moventibus; cum præsumptio sit pro Judice. Gail. de pac. pub. l. 2. c. 9. n. 26.

CAPUT II.

De pœnis Ecclesiæ in specie.

Quest. 499. Pœnæ pecuniariæ an & quibus & à quibus Judicibus ecclesiasticis imponi possint?

Resp. Possunt hæc pœnæ infligi non tantum Clericis, sed etiam laicis, si crimen est fori ecclesiastici aut mixti ab Episcoporum Vicariis Generalibus, similibusque Judicibus ecclesiasticis, Abb. in c. licet. h. r. n. 8. Barb. ibid. n. 2. Fagn. n. 97. Clar. §. fin. q. 8. num. 5.

Covat. l. 2. var. c. 9. num. 8. Farin. pr. crim. q. 19. n. 51. Oliva. p. 2. fori eccles. q. 9. n. 1. juxta c. statum. 16. q. 1. c. si vos. 23. q. 5. c. dilectus. de Off. Ordin. c. postulasti de Judicis. c. in Archiepiscopatu. de raptor. & juxta ubique receptam, quicumque enim de crimine cognoscere potest, potest etiam pœnam tali crimini à jure statutam infligere, Pirh. h. r. n. 7. cum communi; possunt autem dicti Judices ecclesiastici de criminibus fori mixti etiam laicorum sibi in temporalibus non subjeutorum cognoscere æquè